

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

№ 24799/6-2022/28364

" 01 " лютого 2022 р.

Президенту України
В.О. ЗЕЛЕНСЬКОМУ

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

*Щодо необхідності забезпечення дотримання
права жителів Миколаївського району
Миколаївської області на безпечне
для життя і здоров'я довкілля*

Шановний пане Президент України!

Користуючись нагодою, висловлюю Вам свою повагу, та звертаюся до Вас, як до гаранта дотримання прав і свобод людини і громадянина, із даним депутатським запитом щодо наступного.

Указом Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 23 березня 2021 року «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації» від 23.03.2021 № 111/2021 було уведено в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 23 березня 2021 року «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації», яким окреслено системні проблеми загальнодержавного значення у сфері охорони навколишнього природного середовища та заходи, необхідні для їх вирішення.

Висвітлення проблеми стану довкілля в Україні на рівні Ради національної безпеки і оборони України свідчить, що склалася критична ситуація, яка потребує невідкладного реагування органів публічного управління на усіх рівнях.

Як наслідок нинішнього стану справ, з усіх куточків нашої держави надходять повідомлення про кричущі випадки забруднення довкілля.

Зокрема, до мене надійшов лист з матеріалами від представників екологічної спільноти, а саме Громадської організації «СТОП ШЛАМ» (далі – Заявник), що стосуються діяльності Товариства з обмеженою відповідальністю «МИКОЛАЇВСЬКИЙ ГЛИНОЗЕМНИЙ ЗАВОД» (адреса місцезнаходження: вулиця Набережна, будинок № 64, село Галицинове, Миколаївський район,

Миколаївська область, індекс 57286; код юридичної особи в ЄДРПОУ: 33133003) (далі – ТОВ «МГЗ»).

Миколаївський глиноземний завод, правонаступником якого є ТОВ «МГЗ», здійснює свою діяльність на території сучасної України із 1980-х років.

Основною продукцією ТОВ «МГЗ» виступає глинозем, що виготовлюється з іноземної сировини.

В результаті господарської діяльності ТОВ «МГЗ» утворюються відходи – червоний шлам, що захоронюються у шламосховищах ТОВ «МГЗ».

Станом на 30.06.2021 ТОВ «МГЗ» відповідно до законодавства Російської Федерації визнано афілійованою особою із Міжнародною компанією публічне акціонерне товариство «Об'єднана Компанія «РУСАЛ»» (Російська Федерація).

Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Миколаївській області у 2018 році, оприлюднена 04.12.2019, містить наступну інформацію:

«ТОВ «Миколаївський глиноземний завод» є одним із найбільших забруднювачів атмосферного повітря в області. Протягом 2018 року підприємством викинуто в атмосферу 2362,3 т забруднюючих речовин, що на 244,7 т більше, порівняно з 2017 роком. Найбільша складова накопичених відходів IV класу припадає на долю червоного шламу ТОВ «Миколаївський глиноземний завод». Станом на 01.01.2019 на шламосховищах накопичено – 43,46 млн т червоного шламу або 82,2 % від усіх накопичених відходів 4 класу.».

Заявник, серед іншого, звертає увагу на наступне:

- ТОВ «МГЗ» щороку отримує понад 1 млрд грн відшкодування податку на додану вартість;

- за період 2018-2021 років ТОВ «МГЗ» отримав бюджетного відшкодування податку на додану вартість на суму понад 4,3 млрд грн;

- загальний обсяг сплачених ТОВ «МГЗ» податків до бюджетів всіх рівнів за період 2018-2021 років складає приблизно 1 млрд грн. Тобто, різниця між відшкодуванням податку на додану вартість та сплаченими податками за наведений період складає близько 3,3 млрд грн;

- площа, зайнята шламосховищами ТОВ «МГЗ», складає 330 га;

- ТОВ «МГЗ» не виробляє для економіки України будь-якої готової продукції. Весь вироблений глинозем – результат переробки іноземної сировини, яка ввозиться для переробки на митній території України, після чого вивозиться за її межі із використанням спеціального митного режиму. На території України залишаються виключно відходи. Не зважаючи на те, що обсяг щорічно утворених відходів, які декларує ТОВ «МГЗ», складає приблизно 2 млн т на рік, зменшення обсягу їх утворення не відбувається;

- у 2011, 2012 та 2019 роках спостерігалися шламові пилові бурі;

- не зважаючи на зменшення кількості онкологічних захворювань в цілому по Миколаївській області, лише на території колишнього Вітовського районі спостерігається значне зростання такої захворюваності, а по деяким з видам раку – до 300 %.

Обставини, викладені Заявником, потребують ретельної перевірки компетентними органами.

Враховуючи вищезазначене, та керуючись ст.ст. 85, 86 Конституції України, ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата України», прошу Вас у межах Ваших повноважень надати доручення Кабінету Міністрів України щодо негайного вжиття наступних заходів:

1. Виявлення та усунення причин значного накопичення червоного шламу внаслідок діяльності ТОВ «МГЗ».

2. Проведення міжвідомчого контролю у сфері поводження з відходами, що утворюються у процесі діяльності ТОВ «МГЗ».

3. Розроблення та внесення змін до положень постанови Кабінету Міністрів України від 13.07.2000 № 1120 «Про затвердження Положення про контроль за транскордонним перевезенням небезпечних відходів та їх утилізацією/видаленням і Жовтого та Зеленого переліків відходів» у частині віднесення червоного шламу до категорії небезпечних відходів.

4. Розроблення та прийняття Порядку визначення класу небезпеки промислових відходів.

5. Розроблення та прийняття Порядку надання дозволів на здійснення операцій у сфері поводження з відходами.

6. Проведення міжвідомчого контролю за участі Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, Державної екологічної інспекції України, Державної податкової служби України, Державної фіскальної служби України та Державної митної служби України за правильністю нарахування і сплати ТОВ «МГЗ» екологічного податку.

7. Встановлення причин, що призвели до різниці між нарахованими та сплаченими ТОВ «МГЗ» сум податків та одержаним ним відшкодування сум податку на додану вартість.

8. Проведення уповноваженими суб'єктами державного соціально-гігієнічного моніторингу та моніторингу довкілля на території Миколаївського району Миколаївської області.

Щиро сподіваюся, що Ваша державницька позиція з питань проблем екології консолідує зусилля державних органів на забезпечення додержання права жителів Миколаївського району Миколаївської області на безпечне для життя і здоров'я довкілля.

Додатки: на 251 арк. в 1 прим.

З повагою,

Народний депутат України

Олена КРИВОРУЧКІНА

Криворучкіна О.В. (36)
Овчинников Ю.В. (81)